

Kvinder kommer med i det offentlige Liv kun betyder flere Stemmer, men ikke nye Idéer, nye Synspunkter og nye Arbejdsmetoder, saa var der kun naaet den første Del af det, »man med Billighed kan forlange af en saa stor, verdensomspændende Bevægelse.«

Den første Del, Retfærdighedskravet, kan jeg ikke, som Hr. Poulsen, være med til at haane, tværtimod vil jeg hævde, at det i sig indeholder Kvinde-sagens Program.

Hr. Poulsen vil sikkert indrømme, at det er nødvendigt for ethvert Menneske, som nogenlunde skal udfylde sin Plads, at han eller hun selv er ansvarlig for sine Gerninger, men dette har hidtil ikke været Tilfældet. Paa væsentlige Punkter har Manden hidtil haft det lovlige Ansvar for begge Parter. At mange Kvinder af moralske Grunde alligevel har handlet under Ansvar, er en Lykke for den enkelte og for Samfundet. Men selv om jeg er ganske klar over, at det moralske Ansvar har og maa have langt den største Magt over de bedste Mennesker, saa er jeg lige saa sikker paa, at mindre etisk udviklede Mennesker svækkes yderligere derved, at de har fuld lovlig Ret til at skyde Ansvar over paa en anden. Og hvem det er mest demoraliserende for, den der skyder Ansvar fra sig eller den, der bilder sig ind at gøre det umulige: uden Vedkommendes Fuldmagt at paatage sig Ansvar for andre, skal jeg ikke her komme ind paa. —

Dette at gøre den gifte Kvinde lovlig medansvarlig i Forholdet til Børnene og den fælles Formue og Kvinderne i det Hele taget medansvarlige for de økonomiske, sociale og politiske Forhold og derigennem styrke deres Selvagtelse og Mandens Respekt, har været *Kvindesagens første Maal*.

En lille Begyndelse i den Retning er gjort; men meget staar tilbage. Og vi staar ret magtesløse, før vi selv kommer med i Lovgivningsarbejdet; derfor samler vi for en Tid saa meget af vort Arbejde om dette ene at faa politisk Stemmeret.

Øg jeg mener ikke, at man med Billighed kan forlange, at Kvinderne,

inden de har faaet Lov at gaa, eller straks, de har faaet begyndt, skal anvise de »nye Veje«, man skal gaa ad, og som sandelig haardt tiltrænges, men, *som Mændene saa længe forgæves har søgt*. Mændene har hidtil i saa Henseende haft langt bedre Betingelser end vi. De er i Hjemmet og Skolen mer eller mindre opdraget med det for Øje, at de skal have Ansvar for Samfundets Styrelse. Ganske vist er man herhjemme nu kommen saa vidt, at Piger og Drengene faar den samme Undervisning, hvad enten det sker i Fælles- eller Særskole, men vi er ikke kommet saa vidt, at det falder ret mange Fædre naturligt at tale med deres opvoksede Døtre om Politik og lignende. Og man finder det endnu knapt nok passende, at Kvinder i Almindelighed har en selvstændig Opfattelse af politiske og sociale Spørgsmaal. Der skal derfor særligt Mod og Energi til at skaffe sig den fornødne Indsigt, og derfor gør man Uret ogsaa mod Mændene ved at mene, at vi, der paa Grund af Samfundsforholdene maa have saa meget færre Forudsætninger, at vi, medens vi er optagne af i det Hele at faa Lov at være med, samtidig skal anvise de »nye Veje«.

Men maaske har det, at vi har betragtet de politiske og sociale Forhold i en vis Afstand ikke blot gjort, at vi har undgaaet Demoralisationen, men ogsaa givet os et friskere Syn og en sundere Kritik, end Mændene kan præstere.

Jeg veed, der er mange af os, der ser, hvor ganske uholdbare de økonomiske, sociale og politiske Forhold er, og som hader dette uendelige Lapperi, som vore Lovgivere ynder at slaa sig til Ro med. Vi har heller ikke noget godt Øje til den offentlige Godgørelse, som i sidste Instans kun kommer dem til Gode, der i Forvejen har nok, og *som forhaler retfærdige Foranstaltningers Vedtagelse*. Jeg tænker, at man forstaar mig, naar jeg nævner Lovene om Alderdoms-understøttelser og Hjælpekasser. Vi har set, Velgørelse har været en Ambulance, der maatte betjenes; men vi vil forsøge at gøre den overflødig.

Det er mange af os imod, at have med Partipolitik at gøre, fordi den atter og atter aabenbarer sig som Kamp om Magten og ikke som det, Politik skulde være, et *Samarbejde* for en Livsanskuelse til bedste for Samfundet.

Men hvad skal vi gøre; skal vi høres og forstaas af Mændene, med hvem vi skal dele Arbejdet, maa vi til en Begyndelse tage fat, hvor de staar og gaar, en praktisk Handlemaade for i det hele at komme med. Men for mange af os er det tydeligt nok, at den gamle Maade at kæmpe om den tvivlsomme Ære at faa Lov at *stive Samfundsbygningen af* i Stedet for i Samarbejde at søge at bygge den om fra Grunden om end Stykke for Stykke, det er en gal Vej.

Denne Kampens Politik bringer hverken Samfundet eller sine Udøvere Lykke. Een Vej ud af dette Uføre, som en Del af os allerede nu har faaet Øje paa, er anvist i »Fri-Valgret« og Kvalitetsmetoden; denne geniale Valg- og Afstemningsmetode vil mange af os med Kraft arbejde for. Her er er altsaa een at de »nye Veje, vi kan pege paa. Kunde vi selv og Mændene med os komme ind paa den, vil man sikkert indrømme os, at vi har *mindst* lige saa megen Ret i vor Kamp, som vi selv tror.«

Hulda Pedersen,
Aarhus.

Meddelelser.

Nye Foreninger.

Efter Foredrag af Fru Rambusch dannedes i September Kvindevalgretsforeninger i: *Frederikshavn* og *Otterup* (Fyen), efter Foredrag af Fru Dreyer i: *Nordrup* og *Omegn* og *Terslev*.

Bidrag til Bladet.

For modtaget Bidrag fra Hobro, Nykøbing M. og Helsingør kvitteres herved med Tak.

Red.

Paa Københavns Kvindevalgretsforenings Generalforsamling Fredag d. 16de Oktober vedtoges det at betale 25 Øre aarligt for Medlemsbladet.